

Életutazásunk

A *Csongor és Tündében* Vörösmarty három vándort vonultat fel a darab elején és végén: a tudós, a kalmár és a fejedelem hatalmas tervekkel indul neki az életnek, azt remélve, hogy ha céljait eléri, boldog lesz. A darab végén újra megjelennek, testben-lélekben megtörve: az „üdlakot” nem sikerült elérniük. „Sík mezőben hármas út, jobbra-balra szertefut, a középső célba jut”, halljuk a drámában. A kérdés mindnyájunké: melyik az a bizonyos „középső út”, amely a boldoguláshoz, a sikeres élethez vezet?

A boldogulás útját keresőknek mindenekelőtt arra kell rádöbenniük, hogy *úton járnak, mozgó időben*: nincs egyetlen pillanattunk sem, amelyikben életünk órája megállítható lenne; a nekünk adott idő lehet hosszabb vagy rövidebb, de mindenképpen elfogy. A gyerek önfeledten játszik, a felnőtt — feladatként, teherként vagy megkönnyebbülésként — elvállalja annak felelősségét, hogy élete véges, és ennek tudatában kell élnie azt.

Pszichológusok és filozófusok, szociológusok és teológusok szorgoskodnak azon, hogy minél teljesebb választ adjanak a számtalanszor föltett kérdésre: melyek az élet egyes korszakainak jellemzői, veszélyei és esélyei. Vizsgálják az átmeneti korszakokat: milyen veszélyeket és lehetőségeket hordoz magában a serdülőkor, a negyvenes évek szemléletváltása, az aktív felnőttiségből az időskorba való átmenet, végül az átlépés a halálba. De még alaposan elemzik az egyes életállapotokat. Miért lehet olyan boldog a csecsemő- és kisgyermek, akinek a világát beburkolja a róla gondoskodó, gyengéd szülői szeretet? Milyen lehetőségeket kínál fel a fiatal felnőttnek a szerelem, a családalapítás, az alkotás, egyáltalán: egyre táguló és gazdagodó élettere? Milyen új távlatokat nyit meg az idősek előtt az, hogy az élet forгатagától eltávolodva tekinthetik át nemcsak véges világunk horizontját, de túllátva azon egyre tisztább pillantással szemlélhetik azt az Öröklétet, amelyet ajándéku! kínál fel számunkra a Szentháromságos Szeretet?

Sokat segíthet a tájékozódásban, ha tudjuk, életünknek éppen melyik korszakában járunk. A legfontosabb mégis annak felismerése, hogy úton járunk, az élet vándorútján, amelyik egyszer véget ér ugyan, de csak azért, hogy átalakuljon, s kezdetét vegye egy másfajta lét: az a „nyitott szárnyú, emelkedő zuhanás” (Pilinszky), amelyről Ő is csak hasonlatokban tudott beszélni, aki Odaátról érkezett hozzánk. Aki Igazságnak, Életnek és Útnak mondta magát, hiszen — hozzánk hasonlóan — végigjárt egy földi életet, hogy feltámadásával megnyissa az utat abba az elképzelhetetlen, mégis valóságos másik világba, amelyben az ideáti lét már egészen beleolvadt a boldog Szeretet örök harmóniájába.